

Whitepaper: Duurzame warmte én koude voor onze gebouwde omgeving!

De afgelopen zomer hebben we de effecten van klimaatverandering op onze leefomgeving en levens steeds nadrukkelijker gevoeld. Door de stijgende temperatuur en steeds vaker voorkomende perioden met langdurige hitte, zal ook in Nederland de vraag naar koude in onze gebouwen verder toenemen.

Daar waar we al volop aandacht hebben voor het verduurzamen van de warmtevraag in onze woningen, kantoren en andere gebouwen, hebben we dat nog veel te weinig voor het duurzaam koelen. Alhoewel het besef dat een duurzame koudevoorziening belangrijk is, steeds meer toeneemt, zien we voornamelijk een niet duurzame en korte termijn gerichte invulling van de toenemende koudevraag. Zo stijgt het aantal huishoudens met een airco snel; dit leidt natuurlijk tot koelere woningen, maar ook tot een stijging van de elektriciteitsvraag en in sommige gevallen zelfs tot een versterking van de schadelijke 'urban heat island'-effecten.

Wij vinden dat we in Nederland structureel moeten nadenken over koude voor de gebouwde omgeving. Er is een palet aan mogelijkheden om behoefte aan koudetechniek te beperken door te verkoelen met gebieds- en gebouwmaatregelen - meer bomen, meer verdamping, meer groen aan gebouwen, beperking van zoninstraling, nachtventilatie. Waar dat niet kan of onvoldoende resultaat geeft, is een koudevoorziening nodig om de temperaturen in en rond gebouwen leefbaar te houden. De koudevraag kan dus ook leiden tot vraag naar duurzame koelingstechnieken.

Bij alle ruimtelijke ontwikkelingen in relatie tot onze gebouwde omgeving (woningen, kantoren, nieuwbouw, bestaande gebouwde omgeving, bedrijventerreinen, etcetera) is de koudevraag essentieel in het ontwerp en de uitvoering van het project.

Wij, de ondertekenaars van dit 'whitepaper' roepen op om het verduurzamen van de koudevraag van onze gebouwde omgeving veel meer aandacht te geven. Net zoals we dat met duurzame warmte doen. En beide opgaven vanaf nu met elkaar combineren: een toekomstbestendige gebouwde omgeving heeft duurzame warmte én koude nodig.

Daarom zijn we blij met de voorbereiding richting ontwikkeling van het 'Afwegingskader duurzame warmte en koude' waar de Provincie Zuid-Holland het initiatief toe heeft genomen. We roepen het ministerie van BZK op om deze ontwikkeling te omarmen en te ondersteunen. En samen met de gemeenten ervoor te zorgen dat de 'Warmte Transitie Visie' voortaan altijd een 'Warmte- en Koude Transitie Visie' is. We zien namelijk het belang van de samenhangende aanpak van duurzame warmte- en koudevoorzieningen. Het te ontwikkelen afwegingskader kan hiervoor een belangrijk instrument zijn – een instrument dat ons allemaal, niet alleen gemeenten maar alle partners in de bouwketen, kan helpen om betere en meer integrale keuzes te maken. Laten we samen aan de slag gaan!

ir. B.K. (Berend) Potjer
Gedeputeerde

Petra de Groene
Directeur Economie & Duurzaamheid

Petra Lettink
Directeur